

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 ซอยสุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666 โทรสาร 0-259-6172

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666

ส่วนวิเทศสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร ได้จัดระบบข่าวสิ่งพิมพ์ สนใจดูรายละเอียดได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

ข่าวจากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับประจำวันจันทร์ 1 เดือนกุมภาพันธ์ ศ.2564 หน้า 1,12 มูลค่าข่าว 834,057.-

ทำทื่อเมรกายค 'ไบเดน' กับอินโด-แปซิฟิก-จีน!

6 เมื่อสหรัฐอเมริกาได้ประธานาธิบดีคนใหม่ คือ “โจ ไบเดน” เข้าบริหารประเทศ ดูเหมือนหลายฝ่ายจะจับตามหาอำนาจหมายเลข 1 ของโลก ว่าจะปรับเปลี่ยนทิศทางแตกต่างจาก

4 ปีที่ผ่านมาหรือไม่ จุดนี้จึงเป็นเรื่องน่าสนใจอย่างมาก เพราะหากมองอำนาจของโลกปรับเปลี่ยนทิศทางตัวเอง หลายประเทศต้องปรับตัวตามไปด้วย

ดังนั้นสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา จึงร่วมกับสถาบันอาณานริเวณศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จัดสัมมนาในหัวข้อ “สหรัฐอเมริกาอินโด-แปซิฟิกในยุคของโจ ไบเดน” โดยมีวิทยากรประกอบด้วย นายทรงศักดิ์ สายเชื้อ กรรมการประจำสถาบันอาณานริเวณศึกษา อดีตอธิบดีกรมอเมริกาและแปซิฟิก และอดีตเอกอัครราชทูต ณ กรุงเวียนนา ผศ.ดร.ประทีป อภิชาติสกุล คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผศ.ดร.จิตติภัทร พูนขำ อาจารย์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และรศ.ดร.สิทธิพล เครือรัฐติกา ผอ.สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อเมริกาจะปรับตัวเข้าหาเอเชียมากขึ้น

นายทรงศักดิ์กล่าวว่าเชื่อว่ารัฐบาลโจ ไบเดน จะกลับมาหาเอเชียมากขึ้น โดยไบเดนจะฟื้นฟูความเชื่อมั่นภายในประเทศก่อน หลังจากช่วง 4 ปีที่ผ่านมาในยุคประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ได้สร้างความแตกแยกในสังคมอเมริกามาก แต่ในส่วนของต่างประเทศ ไบเดนจะเน้นการกลับสู่เวทีโลก และเข้าหาพันธมิตรมากขึ้น แตกต่างจากทรัมป์ที่มีปัญหาความสัมพันธ์เดิมของอเมริกา ทั้งเกาหลีใต้ ญี่ปุ่น เราพบว่าคณะทำงานของไบเดน มีผู้เชี่ยวชาญด้านเอเชียถึง 4 คน

ขณะที่ ผศ.ดร.จิตติภัทรกล่าวว่าอเมริกาจะกลับมาเป็นผู้ว่าของโลกอีกครั้ง โดยซื้อฟื้นความเชื่อมั่นระบอบประชาธิปไตยในประเทศขึ้นมาและส่งเสริมคุณค่าเรื่องนี้กับประเทศอื่น ซึ่งการกลับมาครั้งนี้จะปรับสมดุลเพื่อถ่วงอำนาจกับจีน คนเชื่อว่าสงครามการค้ากับจีนคงจะดำเนินต่อไปอย่างดุเดือดเหมือนเดิม แต่จะมีการเจรจาความร่วมมือกับทางพันธมิตรในการแก้ปัญหาโควิด-19 เรื่องวิกฤติโลกร้อนกับประเทศต่างๆ มากขึ้น

ทั้งนี้ในเรื่องความตกลงที่ครอบคลุมและก้าวหน้าสำหรับหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP) เป็นความตกลงที่เกิดขึ้นหลังจากอเมริกาถอนตัวออกไป หากอเมริกาอยากกลับมาเรื่องการค้าก็เป็นสิ่งที่น่าสนใจ แต่ในส่วนของความตกลง CPTPP ด้วยอายุที่มากของไบเดน เขาอาจเป็นประธานาธิบดีสมัยเดียว ถ้าจะกลับมาเข้าร่วมความตกลงดังกล่าวอาจเกิดขึ้นในช่วงปลายสมัย แต่ต้องระวังว่าภาคธุรกิจอเมริกาที่ไม่ชอบข้อตกลงนี้อย่างมาก เพราะมันแย่งงานคนในประเทศ ดังนั้น CPTPP อาจจะยังไม่ใช้หนทางบูรณาการในภูมิภาคนี้ของอเมริกาที่เป็นได้

ส่วน ผศ.ดร.ประไพรัชเผยว่า นโยบายการเข้าหาเอเชียของ

อเมริกา เคยดำเนินการมาสมัยประธานาธิบดีบารัค โอบามา มาก่อนแล้ว แต่ประธานาธิบดีทรัมป์มีนโยบายสกัดกั้นจีน แต่เน้นวิธีเชิงกร้าวมาก มองจีนเป็นศัตรู ตัวไบเดนเองก็เห็นว่าจีนคือปัญหาที่ท้าทาย แต่อาจใช้วิธีการลดความแข็งแกร่งจากรัฐบาลก่อน คือมองเป็นเพียงคู่แข่งทางเศรษฐกิจ ดึงพันธมิตรประเทศต่างๆ เข้ามาช่วยถ่วงดุล

“รัฐบาลไบเดนไม่ใช่รัฐบาลโอบามาแน่ๆ แม้จะมาจากพรรคเดียวกัน และไบเดนเคยเป็นรองประธานาธิบดีสมัยโอบามา ก็ตาม แม้จะมีทีมที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญใกล้เคียง แต่มีมุมมองแตกต่างจากเดิมไปมาก พวกเขาจะมีท่าทีที่แข็งกร้าวกับจีนยิ่งขึ้น อเมริกาจะจัดการผู้ก่อการร้ายในตะวันออกกลาง โดยใช้หน่วยรบพิเศษ ใช้โดรนทำลาย แต่คงไม่เข้าไปสู่สงครามครั้งใหญ่ โดยทีมที่ปรึกษาไบเดนหลายคนต่างสนับสนุนการแทรกแซงทางทหาร เพื่อยุติสงครามกลางเมืองในซีเรียทั้งสิ้น”

“จีน-อเมริกา” คู่ขัดแย้งไม่อีกยาวนาน

ทางด้านรศ.ดร.สิทธิพลกล่าวว่าจีนกับอเมริกา จะเป็นคู่ขัดแย้งกันอีกยาวนาน 20-30 ปี ปัจจุบันทั้งสองประเทศมีท่าทีที่แข็งกร้าวใส่กัน ในช่วงไบเดนเริ่มทำงาน จีนก็แสดงออกชัดเจน ทั้งการห้าม

ทรงศักดิ์ สายเชื้อ

ข้าราชการระดับสูงในยุคทรัมป์เข้าจีน ฮองกง มาเก๊า ห้ามทำธุรกรรมการเงิน สิ่งนี้เป็นการสื่อว่าจีนไม่พอใจการทำงานของทรัมป์ และเป็นการเตือนว่าไบเดนอย่าซื่อสัตย์เด็ดขาด นอกจากนี้ในวันที่ 22 ม.ค. 64 จีนออกกฎหมายให้เจ้าหน้าที่ชายฝั่งสามารถยิงเรือที่รุกล้ำน่านน้ำจีนได้ โดยไม่ต้องแจ้งข้าราชการระดับสูงเลย นอกจากนี้จีนยังส่งเครื่องบินรบรุลำนำหน้าได้ทุกวัน ฝ่ายอเมริกาก็ตอบโต้โดยส่งเรือบรรทุกเครื่องบินเข้าไปในทะเลจีนใต้

“สี่ จิ้น ผิง” ประธานประเทศและเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีน เรียกร้องให้อเมริกายุติการมองจีนแบบสงครามเย็น

แต่จีนมีการซ้อมรบในทะเลจีนใต้ ซึ่งมีปัญหาพิพาทดินแดนหมู่เกาะกับประเทศอื่น ทั้งญี่ปุ่นและฟิลิปปินส์ ทางรัฐมนตรีต่างประเทศคนใหม่ของอเมริกาอย่างนายแอนโทนี บลิงเคน ก็ยืนยันว่าอยากจะร่วมมือกับจีนในประเด็นโควิด-19 และวิกฤติโลกร้อน แต่กังวลเรื่องสิทธิมนุษยชนในจีน บางอย่างอยากร่วมมือ บางอย่างอยากแก้ไข ตัวเขา

ประไพรัช อภิชาติสกุล

จิตติภัทร พูนวธา

เองได้คุยกับนายดอน ปรมัตถ์วินัย รมว.การต่างประเทศไทย เพราะอยากกระชับความสัมพันธ์ในฐานะพันธมิตรเก่าตั้งแต่ช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ด้วย

ทั้งนี้ปีหน้า 2022 จีนจะมีการประชุมสมัชชาใหญ่ของพรรค ซึ่ง “สี่ จิ้น ผิง” ครองตำแหน่งผู้นำสูงสุดมา 2 สมัยแล้ว และเขากำลังจะได้เป็นต่อ (จะเป็นผู้นำคนแรกนับตั้งแต่เหมา เจ๋อตง ที่ครองอำนาจผู้นำพรรคเกิน 2 สมัยหรือ 10 ปี) ดังนั้นจึงต้องแสดงความเข้มแข็งให้คนในประเทศเห็นว่าอะไรที่กระทบกับผลประโยชน์ของจีน จะไม่ยอมอ่อนข้อให้เด็ดขาด

จุดนี้เราอาจจะไม่เห็นการทูตแบบนักเลงเหมือนสมัยทรัมป์อีก แต่การปิดล้อมสกัดกั้นจีน เป็นสิ่งที่อเมริกาเห็นตรงกันแล้วว่าต้องทำ เขาออกมาประกาศการกระทำต่อชนกลุ่มน้อยอุยกูร์ในมณฑลซินเจียง ว่าเป็นการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ ซึ่งเป็นการประกาศของรัฐมนตรีต่างประเทศคนเก่าสมัยทรัมป์ และไบเดนก็ยังเห็นตรงกันในจุดนี้

นี่จึงเป็นการปะทะกันของ 2 ขาเดิมหาอำนาจ ที่จะทำให้ประเทศเล็กๆ ร้องลงมา ต้องตัดสินใจให้ดีในเรื่องนี้

ไทย-อเมริกา/ไทย-จีน สมดุลที่ต้องคิดถึงด่วน

ผศ.ดร.ประไพรัชมองว่าการที่อเมริกากลับมามีบทบาทมากขึ้นในเอเชีย มันเล็งไม่ได้ที่จะต้องปะทะกับจีน ดังนั้นเรื่องข้อตกลงการค้ากับอเมริกาที่ไทยมีความสัมพันธ์มายาวนานน่าจะยังอยู่ไม่ได้ถึงกันไป แม้ช่วงที่ผ่านมาจะมีความสัมพันธ์แบบลุ่มๆ ดอนๆ

กันบ้าง เราได้แต่หวังว่าอเมริกาจะไม่กดดันให้ไทยและหลายประเทศในเอเชียเลือกข้างว่าจะเอาจีนหรือเอาอเมริกา ซึ่งถ้าเป็นแบบนั้นคงจะลำบากมาก

ในส่วนนี้รศ.ดร.สิทธิพลกล่าวเสริมว่า แม้ประเทศในเอเชียโดยเฉพาะอาเซียนอาจถูกบีบให้เลือกจุดยืนเวลาที่มีความขัดแย้งระหว่างอเมริกากับจีน ไทยต้องระมัดระวังจุดยืน เช่น หากวันหนึ่งฟิลิปปินส์ซึ่งเป็นชาติในอาเซียนมีปัญหาขัดแย้งเรื่องหมู่เกาะกับจีนขึ้นมา เราจะต้องวางตัวอย่างไร? ตนคิดว่าหนทางที่ดีที่สุดคือต้องมีความสัมพันธ์อันดีกับทั้งจีนและอเมริกา เราอาจใช้อาเซียนเป็นเวทีกลางในการลดความตึงเครียดได้ ซึ่งเป็นการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ เป็นสิ่งที่น่าสนใจ เพราะอาเซียนมีความเป็นสถาบันที่จะช่วยแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างมหาอำนาจได้ แกมตัวกลางในภูมิภาคเอเชียที่จะช่วยไกล่เกลี่ยก็ทำได้ยากมาก นี่จึงเป็นบทบาทที่สำคัญของอาเซียนและไทย ซึ่งผู้นำของเราควรคว้าโอกาสไว้ให้ได้

การทูตมาพร้อมการสนับสนุนของกำลังรบ!

ทางด้านผศ.ดร.จิตติภัทรกล่าวถึงนายแอนโทนี บลิงเคน รมว.ต่างประเทศ ว่าเขาคือคนที่ไบเดนไว้วางใจมากที่สุด เพราะเคยทำงานร่วมกันมาตั้งแต่ไบเดนยังเป็นวุฒิสมาชิก และให้คำแนะนำเรื่องยุทธศาสตร์ความมั่นคงแก่ไบเดนมาตลอด โดยบลิงเคนมีจุดยืนสำคัญ ๆ หลายข้อ

อย่างแรกคือสนับสนุนความสัมพันธ์อันดีกับยุโรป นิยมภาษาชาติหรือภาคนิยม เน้นการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รื้อฟื้นกรอบพันธมิตรหลังจากอเมริกาผูกสัมพันธ์ไม่เอามิตรประเทศอื่น ๆ เลย

อีกข้อสำคัญคือเขาสนับสนุนการยุติความขัดแย้งในซีเรียที่มีสงครามกลางเมือง เขาเคยสนับสนุนการส่งทหาร

อเมริกันไปทำสงครามในอัฟกานิสถานและอิรัก บลิงเคนเชื่อว่าการทูตจะมีประสิทธิภาพได้ั้น จะต้องมีการป้องปรามสนับสนุนด้วยถึงจะได้ผล ตัวเขาเองมีเชื้อสายยิว ซึ่งคงสนับสนุนอิสราเอลในเรื่องความมั่นคงอยู่แล้ว

ส่วนมุมมองต่อจีนของร.มว.ต่างประเทศคนใหม่ พูดได้ว่าเป็น “สายเหยี่ยว” เชื่อว่าได้หวั่นมีสิทธิปกครองตนเองโดยมืออเมริกาให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ สำหรับท่าทีต่อรัสเซียก็เข้มงวดมาก เขาวิพากษ์วิจารณ์รัสเซียในเรื่องการทำสงครามในไครเมีย การแทรกแซงการเลือกตั้งในอเมริกาที่ผ่านมา ซึ่งมีหลักฐานชี้ชัดว่ารัสเซียดำเนินการ หรือการวิจารณ์รัฐบาลรัสเซียว่าพยายามวางยาพิษสังหารผู้ต่อต้านรัฐบาลลาตินอเมริกา ปูติน ด้วย

นี่คือท่าทีรัฐมนตรีต่างประเทศคนใหม่ของอเมริกาที่น่าสนใจ และจะมีบทบาทสำคัญต่อทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในโลกใบนี้ โดยเฉพาะต่อเอเชีย-อาเซียน และกับประเทศไทยด้วย.